

Nome _____ Data _____

1 Le o texto cunha pronuncia, cunha entoación e cun ritmo axeitados.A o galega do fútbolín

O famoso xogo baseado no fútbol ten unha certa orixe galega. A idea xurdiu de Alexandre Campos Ramírez (1919-2007), rebautizado por el mesmo como Alexandre de Fisterra que, ademais de inventor, foi poeta, empresario, autor de obras de ballet...

Parece ser que xa existían precedentes do fútbolín en Europa, pero eran diferentes nas dimensións e nos xogadores. De feito os bonecos, inicialmente unha especie de triángulos, tiñan unha soa perna; mentres que os que ideou Alexandre son de dúas pernas separadas

Con 17 anos, durante a Guerra Civil, Alexandre resultou gravemente ferido nun bombardeo e acabou ingresado nun hospital en Cataluña onde había moitos rapaces. Vendo os nenos eivados contemplar tristes como outros corrían tras unha pelota, xurdiulle a idea.

Pediulle a un amigo carpinteiro que lle fabricase un fútbolín seguindo as súas instrucións; era de madeira de buxo e con pelotas de cortiza. Seica se inspirou no tenis de mesa.

Rematada a guerra, por mor da ditadura, Alexandre tivo que marchar exiliado a América do Sur onde seguiu desenvolvendo o invento. Introduciu algúns cambios, como as barras de aceiro, e o xogo estendeuse polo continente americano. Para a súa sorpresa, cando regresou a España descubriu que o xogo era moi popular. Fabricantes valencianos comercializaran un modelo a partir da súa idea.

Desde aqueles primeiros modelos de madeira avanzouse moito. Hoxe en día fanse de materiais moi resistentes e algúns incluso teñen marcador dixital. Existen clubs, ligas, torneos e unha federación internacional. Xógase en todo o planeta e fanse campionatos mundiais

O fútbolín tamén se coñece, nalgúns zonas de Galicia, co nome de matraquiños ou ferriños. No portugués de Portugal, como matraquinhos ou matreco; no do Brasil, totó, pebolím...; en Arxentina, metegol; en México futbolito; no Reino Unido, table football; en Francia, baby-foot...

Fontes: Revista Luzes (1994) e Fefm (Federación española de fútbolín)

2 Subliña as afirmacións que corresponden ao texto que liches.

- Explícanse feitos reais.
- Os feitos ocorren hai séculos.
- Trátase dunha novela.
- Explícanse feitos inventados.
- Os feitos ocorren no século XX.
- Trátase dun texto informativo.

3 Responde estas preguntas sobre a historia do fútbol.

- En que se diferencia o fútbol de Alexandre de Fistera doutros de orixe europea?

- De que materiais estaba feito ese primeiro fútbol de Alexandre de Fistera?

- Cando e por que se lle lle ocorreu a idea de inventar o seu fútbol?

4 Lembras como se di fútbol nestas linguas? Anótao e despois compróbaos no texto.

- en Portugal ► _____
- no Reino Unido ► _____
- en Arxentina ► _____
- no Brasil ► _____

5 Escribe unha definición de fútbol: que é? que forma e elementos ten?

6 Completa estas definicións coas palabras do recadro.

competición

organismo

clubs

asociación

deporte

probos

- Unha federación é un _____ que agrupa os _____ practicantes dun mesmo deporte.
- Unha liga é unha _____ en que diversos equipos xogan entre eles segundo _____ eliminatorias.
- Un club é unha _____ de persoas que fan un _____, unha actividade lúdica, cultural, etc.

- 7 Marca e despois responde. En cal destes xogos se inspirou Alexandre para o invento do fútbolín?

- Que semellanzas atopas entre o fútbolín e o tenis de mesa?

- 8 Marca o significado que ten a palabra destacada en cada oración.

- Buscaba datos na internet sobre o fútbolín, pero non lle funcionaba o rato!

Animal roedor.

Parte do ordenador.

- No museo do xoguete teñen unha xoia de fútbolín.

Persoa ou cousa moi valiosa.

Adorno de ouro ou de prata.

- O noso equipo gañou na copa andaluza de fútbolín.

Premio do torneo.

Recipiente para beber.

- 9 Arrodea de verde o pronome persoal tónico e de vermello o pronome átono. Despois indica de que persoa son.

Ti golpeaches con forza a bóla e metíchea na portaría.

• _____ ► _____ • _____ ► _____

- 10 Ordena as palabras e escribe a oración. Fíxate onde tes que colocar o pronome persoal.

- regalaron / fútbolín / polo / aniversario / os / tíos / me / un /

- entregou / o / paquete / aínda / o / mensaxeiro / non / lle /

11 Completa cada oración co pronome persoal que corresponda.

ti nós eu eles

- Xoán, Ana, Rosa e mais _____ xogamos moito ao fútbol.
- _____ queremos montar un club de fútbolín. Chamarase Os Súper Matraquiños.
- Xosé e Belén tamén se van asociar ao noso club. _____ aínda non saben xogar ben pero aprenderán axiña, seguro.
- _____ xogaches algunha vez ao fútbolín cos teus amigos e amigas?

12 Escolle a contracción de pronome persoal axeitada en cada oración e escríbea.

- Aínda non sei a data do campionato. Cando dirán?

- Buscas o manual de instrucións? Pois deixei no caixón do moble.

- Levou a bicicleta a arranxar. Devólvem mañá.

- Tróuxovos uns agasallos da viaxe. Aínda non deu?

- Tocouche unha viaxe no concurso? E xa dixeches a Noa?

13 Opina sobre o invento de Alexandre de Fisterra. Pareceche un invento importante? Por que?

14 Responde razoadamente. Que vantaxes ten o fútbolín fronte ao fútbol?
